

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ

Всеукраїнська науково-практична конференція

Збірник тез наукових доповідей
(Київ, 19 квітня 2024 року)

Електронне видання

Київ - 2024

*Рекомендовано до поширення через
мережу Інтернет та до друку Вченою радою
Державного науково-дослідного
інституту МВС України
(протокол № 3 від 01.05.2024)*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Вербенський Михайло Георгійович – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, директор Державного науково-дослідного інституту МВС України;

Опришко Ігор Віталійович – кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, заступник директора Державного науково-дослідного інституту МВС України;

Рядінська Валерія Олександрівна – доктор юридичних наук, професор, завідувач науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства Державного науково-дослідного інституту МВС України;

Ірха Юрій Богданович – кандидат юридичних наук, заслужений юрист України, начальник 2-го науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства Державного науково-дослідного інституту МВС України;

Гаврилюк Людмила Володимирівна – кандидат юридичних наук, старший дослідник, начальник 3-го науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства Державного науково-дослідного інституту МВС України;

Хальота Андрій Іванович – кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник 2-го науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства Державного науково-дослідного інституту МВС України;

Мацько Віта Андріївна – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник 3-го науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства Державного науково-дослідного інституту МВС України.

Актуальні питання забезпечення безпекового середовища в Україні : зб. тез наук. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 19 квітн. 2024 р.) [Електронне видання] / упоряд.: М.Г. Вербенський, В.О. Рядінська, А.І. Хальота, В.А. Мацько. Київ : ДНДІ МВС України, 2024. 415 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання забезпечення безпекового середовища в Україні», яка відбулася 19 квітня 2024 року у Державному науково-дослідному інституті МВС України.

Видання розраховане на працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, представників інститутів громадянського суспільства, науковців, викладачів, аспірантів, ад'юнктів, здобувачів вищої освіти і на широке коло читачів, які цікавляться проблемами забезпечення безпекового середовища в Україні. Матеріали конференції можуть бути використані у науково-дослідній роботі, у освітньому процесі, а також у законотворчій та правозастосовчій діяльності.

Доповіді відтворені безпосередньо з оригіналів тез наукових доповідей авторів. Організаційний комітет залишає за собою право не поділяти думку авторів.

ЗМІСТ

Вербенський М.Г.	
Вступне слово.....	11

Кісілюк Е.М.	
Вітальне слово.....	15

НАПРЯМ № 1

ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ ВИКЛИКІВ ВОЄННОГО СТАНУ

Бабін Б.В.	
Концепція безпекового середовища та програмні документи з деокупації та реінтеграції територій України.....	16
Гайдук М.О., Гаврилюк А.Ф.	
Стан сучасної перевірки відповідності вогнезахисту деревини, що експлуатується	19
Галілей Я.В.	
Проблемні питання забезпечення інформаційної безпеки в умовах воєнного стану.....	23
Ганаба С.О.	
Політика безпеки та оборони Європейського Союзу у контексті забезпечення безпекового середовища в Україні	26
Голіна В.В.	
Культурологічний напрям запобігання дорожньо-транспортним правопорушенням – шлях до гарантій безпеки дорожнього руху в Україні...28	
Гончаренко М.М.	
Інформаційна політика держави в умовах воєнного стану як засіб подолання дезінформації, поширеною ворогом.....	31
Давидова Т.О.	
Забезпечення безпекового середовища дитини через евакуацію.....	34
Демедюк С.В.	
Показники кіберстійкості.....	38
Дивнич А.В.	
Дослідження тенденцій поширення кримінальних правопорушень у регіонах України.....	42
Гаврилюк Л.В.	
Корупційні ризики щодо використання матеріальних ресурсів, залучених на відбудову України, та заходи щодо їх усунення.....	47
Жалубак В.М.	
Теоретичні підходи до формування безпекових основ національної системи захисту критичної інфраструктури України.....	49

Коллер Ю.С.	
Національна транспортна система як один з елементів формування безпекового середовища.....	53
Колесник В.А.	
Забезпечення цивільного захисту як елемент безпекового середовища.....	56
Колодяжний М.Г.	
Безпека дорожнього руху як елемент безпекового середовища в Україні та стратегія її забезпечення.....	59
Користін О.Є.	
Сутність та наукові концепції стійкості.....	63
Користін О.О.	
Ризик-орієнтований підхід у формуванні політики кібербезпеки.....	68
Кравець І.П., Кравець Л.І.	
Профілактичні заходи для створення безпекового середовища при експлуатації електроустановок.....	71
Кравченко В.В.	
Особливості домедичної підготовки працівників правоохоронних органів в умовах воєнного стану.....	75
Красівський О.О.	
Залучення громадськості до формування безпекового середовища в умовах воєнного стану та в повоєнний період.....	79
Левадний І.А., Фігура О.В., Боровик О.В.	
Науково-методичний інструментарій управління розвитком прикордонного безпекового середовища України.....	82
Ніщук Ю.А.	
Щодо шляхів отримання спецслужбами РФ інформації про об'єкти критичної інфраструктури України в умовах правового режиму воєнного стану.....	86
Олійник О.В.	
Концепт «публічна безпека» в правовій доктрині.....	90
Пекарська О.О., Гаврись А.П.	
Проблема формування безпечного середовища для життєдіяльності населення територіальних громад.....	93
Пелешко М.З.	
Забезпечення безпекового середовища для маломобільних груп населення в умовах воєнного стану.....	96
Пономаренко А.В., Мацько В.А.	
Окремі аспекти формування безбар'єрного простору для маломобільних груп населення в умовах воєнного стану в Україні.....	99
Рендаренко Г.В., Шарко В.В.	
Загроза виявлення безпілотними літальними апаратами Російської Федерації джерел радіовипромінювань у прифронтовій зоні бойового зіткнення.....	102

Розпаченюк А.С.	
Краудсорсинг в публічному управлінні: правова основа та особливості застосування.....	107
Свірін М.О., Коцюбинська Ю.М.	
Протидія незаконному поширенню вогнепальної зброї та боєприпасів – важливий напрям розбудови безпекового середовища в Україні.....	110
Стефура В.І.	
Правовий аспект застосування вогнепальної зброї у діяльності працівників Національної поліції в умовах воєнного стану: сучасний стан та перспективи покращення.....	115
Ференц Н.О., Вовк С.Я.	
Евакуація населення з будівель різного призначення – важливий чинник створення безпекового середовища.....	119
Хальота А.І., Буличев А.О.	
Аналіз безпекових ризиків під час волонтерської діяльності.....	122
Хоменко Д.В.	
Застосування проактивних технологій з метою забезпечення антитерористичної безпеки держави.....	127
Циганов О.Г.	
Реінтеграційні заходи на деокупованих територіях України як один з головних напрямів забезпечення її безпекового середовища.....	130
Черненко В.В.	
Роль дактилоскопічного обліку у формуванні безпекового середовища України.....	134

НАПРЯМ № 2

ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Ангеленюк А.-М.Ю.	
Використання технічних можливостей під час перевірки електронних документів у процесі доказування кримінальних правопорушень.....	137
Баліна С.Н.	
Особливості імпорту лікарських засобів в умовах воєнного стану.....	140
Берестенко Д.О.	
Прокурор у провадженні у справах про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена ст. 130 КУпАП.....	144
Богущий П.П.	
Правове забезпечення оборони України та захисту національних інтересів від воєнних загроз в умовах правового режиму воєнного стану.....	147
Брисковська О.М., Мотиль В.І.	
Окремі проблеми запобігання незаконному розповсюдженню наркотичних речовин в умовах воєнного стану.....	150

Вандоляк В.А.	
Контрольована поставка - ефективний захід із протидії загрозам державній безпеці.....	154
Віткалова А.Є.	
Актуальні питання вдосконалення інституту колабораційної діяльності.....	156
Гавриш В.І.	
Судово-психіатрична експертиза: поняття, історія, сутність.....	160
Єлаєв Ю.Л.	
Напад як кримінально-протиправна дія, що посягає на громадську безпеку.....	164
Єсімов С.С.	
Правові особливості використання земель повітряного транспорту у контексті національної безпеки.....	168
Желізняк А.С.	
Психологічне забезпечення поліцейських в умовах правового режиму воєнного стану.....	171
Зубкевич М.С.	
Роль штучного інтелекту у розслідуванні воєнних злочинів.....	174
Кардашевський Ю.Р.	
Реалізація філософії ILP у Великій Британії.....	177
Кирилюк О.С.	
Розмежування термінів OSINT TA OSINF.....	180
Козенко О.О.	
Міжнародне співробітництво у сфері боротьби з тероризмом, акти та угоди, якими визначаються основні засади боротьби з тероризмом.....	184
Кріцак І.В.	
Протидія суїцидальності: комплекс важливих і необхідних рекомендацій для впровадження на практиці в умовах сьогодення.....	188
Купнєвич Л.В., Беліков А.С., Харченко В.В., Зеленін С.А.	
Особливості та потенціал задач судової експертизи у царині захисних споруд цивільного захисту.....	195
Ленко Л.Г.	
Прихід до влади ультраправих політичних сил у Європейському Союзі як одна із загроз національній безпеці України.....	198
Макарова О.П.	
Теоретико-правові засади призначення судово-психіатричної експертизи.....	202
Мартянова Р.А.	
Взаємодія суб'єктів протидії нелегальній міграції щодо «невиїзних мігрантів»: проблемні питання та шляхи їх вирішення.....	206
Музика А.А.	
Про місце вчинення хуліганства.....	211
Неліна Н.В.	
Кадрова безпека як чинник публічного управління.....	218

Нізовцев Ю.Ю.	
Можливості штучного інтелекту при судово-експертному дослідженні шкідливих програмних засобів.....	221
Павленко В.Ю.	
Стратегічні виклики та перспективи національної безпеки: пошук ефективних рішень у сфері захисту національних інтересів.....	226
Пісклова Ю.С.	
Критерії класифікації та види функцій державного ладу України.....	230
Перегін А.В., Некора О.В., Удовенко М.Ю.	
Порядок утворення пожежно-рятувальних підрозділів органами місцевого самоврядування для забезпечення місцевої пожежної охорони як осередок безпекового середовища в Україні.....	233
Самсін Р.І.	
Віртуальні активи: ризики для світової та української фінансової стабільності.....	237
Свиридюк Н.П.	
Використання OSINT в антитерористичній діяльності.....	240
Ступак Т.В.	
Застосування заходів адміністративного попередження під час воєнного стану.....	244
Ткаченко О.В.	
Вплив міжнародно-правових санкцій на забезпечення національних інтересів України в умовах збройної агресії Російської Федерації	248
Ткачов І.В.	
Щодо механізму впровадження правил антитерористичної безпеки в Україні.....	252
Христич І.О.	
Забезпечення безпеки при переміщенні громадян вулично-дорожньою мережею.....	257
Цапович В.А.	
Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу: деякі аспекти кримінально-правової характеристики.....	260
Чалик В.Р.	
Розвиток сучасних інформаційних технологій та процес глобальної інтеграції у соціальній сфері.....	263
Чубай Є.В.	
Проблематика визначення правового статусу командувача Національної гвардії України.....	267
Якубчик Т.В., Бурбій А.В., Пшенична А.В.	
Запобігання проявам корупції: нинішні проблеми України та досвід зарубіжних країн (приклад Данії).....	270
Яшин О.В.	
Актуальні питання перспективи нормативного регулювання обігу цивільної вогнепальної зброї.....	274

Roman Martyniuk, Oleksii Datsiuk

The National security and defence council of Ukraine: functional nature and place of the body in the state mechanism.....	279
---	-----

НАПРЯМ № 3

**РОЛЬ ОРГАНІВ СИСТЕМИ МВС У ФОРМУВАННІ
БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ**

Афанасьєв Д.С.	
Specific features of economic security crime investigation.....	284
Багаденко І.П., Оцел В.В.	
Запобігання незаконному перетинанню державного кордону України: проблемні аспекти діяльності, взаємодія органів системи МВС та громадськості.....	288
Бєлікова К.Г., Потеряйко С.П.	
Функціонування органів управління залежно від стану безпекового середовища.....	292
Васильєв І.О.	
Впровадження досвіду управління охороною праці зарубіжних країн для забезпечення безпеки особового складу при виконанні завдань за призначенням.....	295
Галілей Я.В.	
Реформування системи МВС в контексті умов воєнного стану.....	300
Дрозд В.Г., Бурлака В.В.	
Роль Національної поліції як складової сектору безпеки та оборони України в забезпеченні громадського порядку.....	303
Зінченко Д.А.	
Профілактика правопорушень та захист прав громадян в умовах воєнного стану: роль і місце Національної поліції.....	306
Калачик Т.О.	
Роль органів системи Міністерства внутрішніх справ у протидії тероризму на території України.....	310
Колесніков А.П.	
Обмеження використання штучного інтелекту в правоохоронній діяльності відповідно до АІ АСТ	313
Кравченко В.В., Декусар Г.Г.	
Напрямки забезпечення внутрішньої безпеки МВС України.....	316
Кравченко В.В.	
Актуальні проблеми фізичного виховання в закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання.....	320
Лісна К.А.	
Заходи Національної поліції України в умовах воєнного стану.....	324
Муліванова А.А.	
Аналіз внеску поліції України у підтримання громадського порядку і безпеки.....	327

Рудик М.М.	
Трансформуємо сервіс – створюємо безпечну та інноваційну країну.....	331
Рядінська В.О.	
Роль МВС у забезпеченні безпекового середовища.....	335
Сачко Я.М.	
Peculiarities of the National police operation during the state of war in Ukraine.....	339
Таран А.А.	
Новітні елементи захисту австралійського долару, як профілактика фальшивомонетництва	341
Ткачова Т.П.	
Проблемні аспекти відбору комплексу порівняльного матеріалу для проведення судової почеркознавчої експертизи.....	344
Чернишов М.С.	
Ensuring public order and combating crime during martial law.....	347
Шамша Д.Д., Нагорна О.О.	
Особливості діяльності Національної поліції в умовах воєнного стану.....	350
Шопіна І.М.	
Проблеми підвищення рівня корпоративної доброчесності Національної поліції України.....	353

НАПРЯМ № 4

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Авдєєва Г.К.	
Проблеми законодавчого забезпечення прав і свобод людини та громадянина в епоху штучного інтелекту.....	356
Басиста І.В.	
Використання можливостей штучного інтелекту у перебігу кримінального провадження та захист фундаментальних прав (продовження огляду).....	360
Богдан Д.О.	
Experience of the EU countries in establishing a democratic state.....	365
Дзюбенко М.О.	
Психологічна підтримка та соціальна адаптація населення в умовах воєнного стану.....	367
Дуняшенко О.О.	
Особливості адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини в умовах воєнного стану.....	370

Ірха Ю.Б.	
Посилення правового захисту військовослужбовців та поліцейських як один із напрямів зміцнення безпекового середовища в Україні.....	373
Логвиненко Б.О.	
Окремі аспекти забезпечення права на охорону здоров'я в умовах воєнного стану.....	377
Пелех К.Б.	
Правовий захист військовослужбовців служби правопорядку ЗСУ.....	380
Максименко О.В.	
Проблеми формування адміністративних правовідносин реалізації права дитини на безпеку.....	384
Мельник Г.Г.	
Правові проблеми забезпечення прав і свобод людини і громадянина під час використання результатів контррозвідувальної діяльності СБ України при розслідуванні кримінальних правопорушень.....	387
Негребецький В.В.	
Можливості сучасних інформаційно-аналітичних технологій в сфері забезпечення прав і свобод людини та громадянина в сфері розповсюдження інформації та новин.....	390
Новицький А.М., Новицька Н.Б.	
Система державного регулювання забезпечення прав людини органами публічної влади держави.....	394
Плугатар Т.А.	
Забезпечення права громадян на доступ до інформації, що становить суспільний інтерес, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні.....	397
Татунько Є.В.	
Застосування технологій та інновацій у роботі Національної поліції для забезпечення прав і свобод громадян у воєнний і повоєнний період.....	402
Федченко С.М., Землянський О.М., Пелипенко М.М.	
Нормативно-правове регулювання соціального захисту працівників та членів пожежно-рятувальних підрозділів.....	406
Шаройко Д.О.	
Порушення прав людини під час збройного конфлікту.....	410
Яремчук В.О.	
Інновації криміналістики у забезпеченні прав і свобод людини в умовах воєнного стану.....	414

*Вербенський Михайло Георгійович,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України, директор,
Державний науково-дослідний інститут МВС України*

ВСТУПНЕ СЛОВО

Вітаю з початком Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання забезпечення безпекового середовища»!

Важливість такої теми в сучасних умовах не викликає сумнівів.

У нашому науковому заході беруть участь науковці, працівники системи МВС, інших органів державної влади, а також представники інститутів громадянського суспільства. Хочу висловити подяку всім, хто долучився до дискусії, і запевнити, що ми робитимемо все можливе, щоб наша зустріч була змістовною, цікавою та плідною.

Безпекове середовище – поняття відносно нове і недостатньо науково опрацьоване. Стисло його можна визначити як сукупність умов, необхідних та достатніх для виживання, відновлення і розвитку людини та суспільства. Тобто це сприятливе середовище, в якому ми маємо жити та в якому має функціонувати наше суспільство і держава. Безпекове середовище – це захист від загроз, які можуть мати різне походження і характер, хоча наразі найбільшою загрозою безпековому середовищу є пряма воєнна агресія російської федерації щодо нашої держави.

У підході до формування безпекового середовища важливим, на нашу думку, є визначення основних його складників, це низка таких елементів:

1. Соціальна стабільність – створення сукупності умов життєдіяльності людей, функціонування громад, які забезпечать баланс інтересів основних груп населення, безконфліктне вирішення наявних суперечностей та мінімізацію загроз внутрішнього характеру. Соціальна стабільність насамперед ґрунтується на забезпеченні належних можливостей для реалізації кожною людиною своїх прав через гарантування рівного доступу до ресурсів, благ і соціальних послуг, а також рівного доступу до правових механізмів захисту та відновлення прав та законних інтересів; створення ефективної системи соціального захисту; забезпечення стабільності, безпеки і розвитку суспільства, зменшення його вразливості до можливих кризових ситуацій.

2. Економічна стійкість полягає у здатності суб'єктів безпекового середовища до запобігання та протистояння надзвичайним та кризовим явищам в економіці, а також у здатності до швидкого відновлення та підтримки відповідного рівня економічного розвитку.

Економічна стійкість базується на здатності держави і суспільства до своєчасного передбачення та подолання надзвичайних і кризових явищ в економіці; відновлення функціонування економічної системи після будь-якого деструктивного впливу на неї. Зокрема, успішна протидія російській

агресії і подолання її наслідків значною мірою залежать від спроможності держави забезпечити економічну стійкість.

3. *Забезпечення цивільного захисту* передбачає комплекс заходів, спрямованих на захист населення, майна, природного середовища, територій від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим, а також створення системи органів управління, сил та засобів для здійснення таких заходів.

Завдання цивільного захисту можуть бути досягнуті через виконання заходів щодо захисту життя та здоров'я людей, майна і довкілля від надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру, інших небезпечних подій, забезпечення належного реагування на такі події; розвиток спроможностей єдиної державної системи цивільного захисту; запровадження системи управління ризиками надзвичайних ситуацій; розвиток цивільного захисту в територіальних громадах.

4. *Захист життєво важливих для суспільства та людини прав, свобод і законних інтересів від можливих протиправних посягань*, який полягає в комплексі заходів, що вживаються уповноваженими органами державної влади та інститутами громадянського суспільства та спрямовані на протидію злочинності, іншим порушенням прав і свобод людини.

Захист суспільства і людини від протиправних посягань досягається системною протидією злочинності, виявленням, розкриттям та розслідуванням кримінальних та інших правопорушень, виявленням і усуненням причин та умов їх настання; забезпеченням безпеки публічних просторів, дорожнього руху, громадської безпеки та інших сфер життєдіяльності людини і суспільства.

5. *Охорона громадського здоров'я* передбачає забезпечення медичного захисту, поліпшення санітарного та епідемічного благополуччя населення, створення безпечних умов життєдіяльності з метою недопущення негативного впливу на здоров'я населення шкідливих чинників навколишнього природного середовища та наслідків надзвичайних ситуацій.

Охорона громадського здоров'я здійснюється через створення належних умов для зміцнення здоров'я, запобігання хворобам, покращення якості життя населення; забезпечення медичного захисту, поліпшення санітарного та епідемічного благополуччя населення; виявлення та нейтралізацію негативного впливу психотравмуючих чинників, а також надання професійної допомоги та підтримки особам у вирішенні психологічних проблем, зумовлених кризовим станом, складними життєвими обставинами, збройною агресією; організацію оздоровчої активності.

6. *Інформаційна безпека* може бути охарактеризована як стан захищеності інформаційного простору, за якого забезпечується дотримання прав і свобод людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації, доступ до об'єктивної та достовірної інформації, а також захист і протидія нанесенню шкоди через поширення негативних інформаційних впливів.

Інформаційна безпека формується шляхом створення механізму раннього виявлення, запобігання та прогнозування розповсюдження неправдивої інформації; захисту суспільства від деструктивного впливу дезінформації та маніпулятивної інформації, підвищення рівня медіакультури та медіаграмотності населення; оптимізації національної системи інформування світової спільноти про події в Україні; удосконалення системи стратегічних комунікацій.

7. Безпека освітнього середовища, тобто стан захищеності учасників освітнього процесу, за якого забезпечується сукупність умов у закладі, установі освіти, що унеможливають заподіяння суб'єктам освітньої діяльності фізичної, майнової і моральної шкоди, а також забезпечують безпеку для всіх учасників освітнього процесу, що включає компоненти фізичної та психологічної безпеки, кібербезпеки.

Безпека освітнього середовища базується на розбудові безпечної інфраструктури закладів та установ освіти відповідно до стандартів фізичної безпеки освітнього середовища, в тому числі в разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій; забезпеченні належного медичного обслуговування і безпеки харчування в закладах освіти; запровадженні психолого-педагогічної підтримки для учасників освітнього процесу; підтриманні у всіх закладах освіти готовності учасників освітнього процесу до дій під час загрози виникнення або виникненні надзвичайних ситуацій; забезпеченні закладів освіти засобами безпеки, захисними спорудами цивільного захисту, системами оповіщення та евакуації.

8. Безпека суспільного простору полягає у створенні умов безпечного перебування людей на об'єктах суспільного простору (об'єкти соціальної інфраструктури, благоустрою, прибудинкові території, будівлі і споруди, призначені для використання необмеженим колом осіб, інші території загального користування) за умови дотримання відповідних правил і процедур.

Безпека суспільного простору може бути досягнута через забезпечення правопорядку та контролю за дотриманням встановлених правил поведінки в суспільному просторі; розширення системи засобів безпеки і технічного контролю на таких об'єктах; запровадження загальної доступності і рівності в користуванні об'єктами суспільного простору; удосконалення механізмів інформування населення про стан безпеки об'єктів суспільного простору.

9. Суспільна толерантність може бути охарактеризована як сформоване в суспільстві ставлення до різних категорій осіб, культур, ідей, поглядів та поведінки, яке базується на повазі, прийнятті та правильному розумінні різноманіття культур, форм самовираження та самовиявлення людської індивідуальності.

Суспільна толерантність формується через побудову ефективних взаємовідносин суспільних груп на основі визнання їх різноманітності та суспільно-допустимого ступеня прояву своїх дій; підвищення ефективності міжкультурного, міжетнічного, міжконфесійного, міжособистісного діалогу, зокрема між ветеранами війни та іншими групами суспільства; набуття

здатності встановлювати і зберігати мирними способами спільність між різними групами суспільства за наявності соціальних суперечностей; налагодження в суспільстві ефективного співіснування груп відмінних ідентичностей (зокрема, осіб з особливими потребами, ветеранів війни, осіб, що реінтегруються в єдиний правовий простір України); забезпечення соціальної злагоди, безпеки держави та особи в умовах сучасного полікультурного, поліетнічного, поліконфесійного суспільства.

10. Захист дітей, постраждалих від воєнних дій, може бути визначено як комплекс заходів, спрямованих на надання ефективної соціальної, медичної, правової, психологічної та іншої допомоги особам, які на дату введення в Україні воєнного стану не набули повноліття, у тому числі, які внаслідок воєнних дій отримали поранення, контузію, каліцтво, зазнали фізичного, сексуального, психологічного насильства, були викрадені, депортовані, незаконно вивезені за межі України, зазнали інших протиправних посягань.

Захист дітей, постраждалих від воєнних дій, може бути забезпечено через створення умов для соціально-психологічної адаптації, соціальної реінтеграції, зростання в сімейному оточенні в атмосфері миру; створення безпечних та нешкідливих умов навчання, утримання, побуту та виховання дітей; доступність медичних, освітніх, культурних, соціальних та інших послуг; належне розслідування фактів порушення прав дітей та притягнення до відповідальності винних осіб; удосконалення механізмів у сфері ювенальної юстиції, зокрема щодо актуалізації безпеки та захисту прав дітей, забезпечення допомоги та безпеки потерпілим і свідкам, які постраждали внаслідок війни.

Це не повний перелік елементів безпекового середовища, проте, на нашу думку, вони є саме такими, які дають можливість зрозуміти його сутність.

Проблеми, пов'язані із забезпеченням безпекового середовища, не належать до суто правоохоронних, вони набагато ширші. Тому побудова такого середовища потребує об'єднання зусиль органів державної влади, місцевого самоврядування, громадянського суспільства та безпосередньо громадян.

Широке публічне обговорення актуальних питань формування безпекового середовища сприятиме напрацюванню раціональних підходів до проведення такої роботи.

Творчого натхнення, плідної дискусії, позитивної творчої атмосфери всім учасникам конференції.

Дякую за увагу.

Кісілюк Едуард Миколайович,
кандидат юридичних наук, доцент, заступник директора - начальник
управління організації наукової діяльності та інновацій
Департаменту освіти, науки та спорту,
Міністерство внутрішніх справ України

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Доброго ранку, шановні учасники конференції!

Вітаю усіх із початком роботи науково-практичної конференції, яка присвячена надзвичайно важливому та нагальному питанню сьогодення – забезпеченню безпекового середовища в Україні.

Виступаючи у 2023 році під час відеоконференції лідерів Східного партнерства, Президент України Володимир Зеленський наголосив: «Стабільне безпекове середовище, фундаментом якого є суверенітет і територіальна цілісність держав, – головна передумова для реалізації цілей ініціативи Східного партнерства».

Воєнна агресія російської федерації зумовила значну трансформацію життєдіяльності нашої держави, адже на перший план виходять насамперед потреби врегулювання та забезпечення стабільності суспільних відносин, що пов'язані з відстоюванням державного суверенітету, а також захист особистої безпеки громадян України та інших осіб, які мешкають на її території. Сучасні тренди в зовнішній та внутрішній політиці зумовили появу в юридичній площині нових термінів, які застосовують для характеристики діяльності державних органів у сучасних умовах, одним із яких є поняття «безпекове середовище», що все частіше використовують у сфері діяльності МВС України.

Сьогоднішній захід присвячений з'ясуванню особливостей забезпечення безпекового середовища і підіймає важливі питання та, впевнений, надасть дієві рекомендації для покращення безпекового середовища в Україні.

Зараз нашим завданням є не лише об'єктивне вивчення проблем, які виникли в умовах військової агресії, а й генерування ідей, проєктів, нормативно-правових актів, які б у подальшому позитивно вплинули на забезпечення безпеки в Україні.

Заявлене проблемне поле конференції свідчить про те, наскільки великий науковий інтерес до вивчення питань безпекового середовища в Україні. Усвідомлення значущості цих подій дозволяє глибше зрозуміти суть багатьох процесів, що зародилися в період військової агресії.

Дуже радий бачити, що до роботи конференції долучилася значна кількість дослідників та практиків. Сподіваюся, що під час наукової дискусії ви зможете визначити нові напрями для подальшого дослідження, більш об'єктивно подивившись на минуле та краще усвідомивши нинішні проблеми.

Бажаю учасникам конференції успішної та плідної роботи!

Слава Україні!

НАПРЯМ № 1
ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ
З УРАХУВАННЯМ ВИКЛИКІВ ВОЄННОГО СТАНУ

Бабін Борис Володимирович
доктор юридичних наук, професор,
експерт Асоціації реінтеграції Криму
ORCID ID: 0000-0002-9317-3845

КОНЦЕПЦІЯ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ПРОГРАМНІ
ДОКУМЕНТИ З ДЕОКУПАЦІЇ ТА РЕІНТЕГРАЦІЇ ТЕРИТОРІЙ
УКРАЇНИ

На початку 2024 року Україна у особі Президента Володимира Зеленського уклала на найвищому рівні серію угод стосовно співробітництва у сфері безпеки, яка носить риси системності та створює єдину та комплексну систему колективної безпеки, одною з ключових особливостей якої є формування спільного підходу до механізмів реінтеграції тих територій України, включаючи Крим, які наразі є окупованими. Підходи угод щодо процесів реінтеграції роблять основний акцент на питаннях ефективності, контрольованості та прозорості надаваної фінансової допомоги, а також на аспектах протидії організованій злочинності, яка укорінилася на окупованих територіях [1, с. 11, 13].

Згадки про підтримку зусиль України з реінтеграції Криму найбільш чітко визначені у українсько-британській [2] та українсько-французькій [3] угодах. Відповідно до цих норм Франція та Великобританія допомагатимуть Україні у плануванні реінтеграції тимчасово окупованих територій, сприятимуть стабілізації життєво важливих галузей та соціально-економічному відновленню, особливо на звільнених територіях, прифронтових територіях і територіях, які межують з росією, у сприянні інклюзивному соціальному відновленню й задоволенні потреб найбільш вразливих верств населення, включаючи заходи з підтримки жінок, систем соціального захисту та ветеранів.

Таким чином планування реінтеграції окупованих територій стає не просто складовою українських організаційних та бюджетних механізмів, але виходить у вимір наднаціональних безпекових домовленостей з цивілізованими націями світу, й таким чином стає складовою виключної важливості стосовно формування концепції безпекового середовища як у національному, так й наднаціональному вимірах. Тому аналіз поточного стану відповідного планування стає надважливим дослідницьким завданням.

Як пише Т. Линник, розвиток законодавства України з питань окупованих територій за перші роки окупації Криму носило насамперед реактивний характер, а відповідні підходи правотворця, хоча й носили окремі риси програмування, не відрізнялися сталою послідовністю [4, с. 136]. Експерти наводять відповідні норми плану заходів, спрямованих на

реалізацію деяких засад державної внутрішньої політики щодо Криму, схваленого розпорядженням Кабміну від 28 березня 2018 р. № 218-р та скасованого у 2021 р., Стратегію деокупації та реінтеграції Криму, затверджену рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 11 березня 2021 р. та указом Президента України від 24 березня 2021 р. № 117/2021, план заходів з реалізації цієї Стратегії, затверджений урядовим розпорядженням від 29 вересня 2021 р. № 1171-р та його нову редакцію, передбачену розпорядженням Кабміну від 4 квітня 2023 р. № 288-р [5].

Щодо цього питання А. Приходько констатує, що схвалення та реалізація бюджетних програм які стосуються реінтеграції тимчасово окупованих територій наразі не має характеру чіткої послідовності, завдання щодо реінтеграції різних територій України та інші потреби, зокрема правозахисні у відповідних програмах носять змішаний характер що ускладнює контроль за ефективністю їх реалізації.

Додається, що масштабна російська агресія та відповідні фінансово-бюджетні виклики зумовлюють пошук додаткових форм фінансового забезпечення реінтеграції, крім загального фонду Державного бюджету України, а підготовка відповідних форм міжнародної технічної підтримки конкретних проектів фінансування заходів з реінтеграції має розпочатися вже зараз, до невідворотного моменту деокупації відповідних територій [6, с. 376].

Тому в листопаді 2023 року учасниками II Стратегічного форуму «Майбутнє Криму» було проаналізовано згаданий вище план заходів у новій редакції від 4 квітня 2023 р. № 288-р та запропоновано загальні та детальні рекомендації до цього документу. Відповідно до рекомендацій, план потребує оптимізації кількості заходів за рахунок об'єднання повторюваних заходів та виключення тих, що були реалізовані до виконання плану, які не передбачають конкретних дій або не мають прямого стосунку до процесу деокупації та реінтеграції.

Також, згідно з рекомендаціями, необхідне скорочення тексту опису заходів плану, уникнення плутаних громіздких формулювань і використання некоректних, суперечливих, таких, що не визначені чинним законодавством, термінів і понять. Визначення та описи заходів Плану здебільшого мають максимально загальні формулювання, які притаманні документам рівня доктрини чи концепції, а тому необхідною є додаткова конкретизація заходів плану, що уможливить визначення ефективності виконання відповідно до запропонованих індикаторів.

Крім того, відповідно до рекомендацій, доцільним є перегляд загальної структури плану та принципу його побудови, оскільки розділи плану частково дублюють власні завдання та сферу регулювання, а заходи плану часто не мають стосунку до розділу, в якому вони зазначаються; у структурі плану варто враховувати попередні тематичні напрацювання авторитетних аналітичних центрів, та водночас необхідним є істотне уточнення виконавців плану, які наразі часто визначені некоректно, за повної відсутності серед виконавців військових адміністрацій. Більш того, згідно з рекомендаціями, терміни виконання заходів плану потребують переоцінки, оскільки більшість

їх якраз згортається в момент деокупації, при цьому насправді потрібне системне і постійне їх здійснення та встановлення індикаторів такого виконання на конкретних часових етапах; крім того, подібні заходи плану часто мають різні терміни виконання. експерти щодо цього пропонують визначити кількісні показники та індикатори результативності виконання заходів плану, оскільки результат їх виконання часто прописано як процес, що розмиває зміст та ефективність таких заходів.

Крім того, на думку учасників Стратегічного форуму, необхідно визначити етапи виконання заходів та при цьому передбачити форми реалізації плану відповідно до можливих варіантів розвитку ситуації під час та після деокупації залежно від катастрофічного, кризового або проблемного сценаріїв щодо населення, екології, економіки та інфраструктури.

Таким чином відповідні доробки стосовно програмних документів з деокупації та реінтеграції територій України безперечно вплинуть на опрацювання згаданих вище концепцій безпекового середовища.

Список використаних джерел

1. Бабін Б., Приходько А. Нова правова реальність безпекових угод та реінтеграційні процеси в Україні. *Юридичний вісник України*. 2024. № 11. С. 10-13.
2. Agreement on Security Co-operation between the United Kingdom of Great Britain & Northern Ireland and Ukraine, 12 January, 2024. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/ugoda-pro-spivrobotnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-88277> (дата звернення: 11.04.2024).
3. Agreement on security cooperation between Ukraine and France, 16 February, 2024. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/ugoda-pro-spivrobotnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89005> (дата звернення: 11.04.2024).
4. Линник Т. Правове програмування деокупації та реінтеграції Криму в сучасних умовах. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 1. С. 135–140.
5. Урядовий план реінтеграції Криму: міжнародний вимір / Б. Бабін, Е. Плешко, Т. Линник, А. Чвалюк, О. Плотніков, В. Філатов. Асоціація Реінтеграції Криму. URL: https://arcrimea.org/uk/analytics_ua/2023/04/20/uryadovyyj-plan-reintegracziyi-krumu-mizhnarodnyj-vumir/ (дата звернення: 11.04.2024).
6. Приходько А. Фінансові правовідносини у сфері деокупації та реінтеграції Криму. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 6. С. 373–376.
7. Реінтеграція Криму: урядові плани та формування механізмів міжнародної підтримки; за заг. ред. Бабіна Б., Барієва Е.; Кримськотатарський Ресурсний Центр. Київ, 2023. 48 с.

Гайдук Максим Олександрович,
начальник дослідно-випробувальної лабораторії
аварійно-рятувального загону спеціального призначення,
ГУ ДСНС України у Хмельницькій області
ORCID ID: 0009-0002-5248-322X

Гаврилюк Андрій Федорович,
кандидат технічних наук, доцент, докторант,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
ORCID ID: 0000-0002-8727-9950

СТАН СУЧАСНОЇ ПЕРЕВІРКИ ВІДПОВІДНОСТІ ВОГНЕЗАХИСТУ ДЕРЕВИНИ, ЩО ЕКСПЛУАТУЄТЬСЯ

Щороку пожежі завдають колосальних збитків, як суб'єктам господарювання різних форм власності, так і державі в цілому. Згідно з аналітичними даними за 9 місяців 2023 року в Україні виникло 2212 пожеж на об'єктах різних форм власності, на яких здійснюються заходи державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Більшість пожеж виникають по причинах, які можна попередити.

Однією з основних норм Правил пожежної безпеки в Україні, яку посадові особи до повноважень яких належать функції здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням та виконанням вимог законодавства у сферах пожежної і техногенної безпеки, цивільного захисту вказують під час виконання перевірок та, яка ефективно впливає на перешкоджання виникненню та поширенню пожеж у будівлях, є норма необхідності оброблення дерев'яних елементів засобами вогнезахисту. Вогнезахист деревини є дієвим профілактичним заходом, це підтверджено значною кількістю наукових досліджень, проте існують суттєві чинники, які впливають на зниження його ефективності безпосередньо [1], а також чинники, які не впливають безпосередньо на ефективність вогнезахисту проте забезпечують об'єктивне визначення якості вогнезахисту. Одним з чинників об'єктивного визначення якості вогнезахисту є перевірка відповідності вогнезахисту.

Існуюча перевірка відповідності вогнезахисту описана розділом IX Правилами з вогнезахисту та вступила в дію в квітні 2019 року. Згідно з Правилами з вогнезахисту суть перевірки відповідності вогнезахисту полягає в створенні комісії, яка перевіряє, на різних етапах виконання робіт, відповідність вогнезахисту вимогам проектної документації, регламенту, нормативно-технічним документам та якість виконаних робіт.

Згідно з Правилами з вогнезахисту для поверхневих способів просочування якості здійсненого вогнезахисту, а також якості вогнезахисту в процесі експлуатації визначається експрес-методом. В [2] встановлено, що під час вогнезахисного оброблення будівельних конструкцій здійснюють контролювання якості виконання робіт відповідно до [3] та регламенту робіт

з вогнезахисту на конкретний вид вогнезахисного засобу. Вогнезахисну здатність вогнезахисних засобів для вогнезахисного оброблення будівельних конструкцій оцінюють шляхом проведення випробувань за методами, наведеними в розділі 7 [2]. Для поверхневого просочування застосовується розділ 7.2 «Метод визначення вогнезахисної здатності вогнезахисних просочувань для будівельних конструкцій з деревини, які було піддано вогнезахисному обробленню способами поверхневого просочування». Сутність методу полягає у визначенні температури самозаймання вогнезахисленої деревини. Для проведення випробувань застосовують випробувальне обладнання згідно з [4]. Зразки для випробувань відбирають із поверхневого шару вогнезахисленої конструкції. Відбирання зразків проводять через кожних 15 м - 20 м довжини об'єкта вогнезахисту, але не менше ніж у 10 рівномірно розташованих точках. Зразки виготовляють прямокутної форми із стороною розмірами (25 ± 1) мм, товщиною $(0,9 \pm 0,1)$ мм. Для отримання заданої товщини зразків допускається їх сточування з боку, який не було піддано вогнезахисному обробленню. Зразки накладають шарами один на інший до досягнення маси $(3,0 \pm 0,1)$ г. Всього для випробувань необхідно підготувати 10-15 зразків. Маса кожного зразка має бути $(3,0 \pm 0,1)$ г. Вогнезахиснену деревину вважають такою, що відповідає встановленій для неї групі вогнезахисної ефективності, якщо отримане значення її температури самозаймання відрізняється не більше ніж на 20°C у порівнянні із значенням температури самозаймання, що наведено підприємством-виробником у технологічному регламенті, технічних умовах або результатах випробувань на відповідний вогнезахисний засіб.

Першочергово необхідно констатувати факт відсутності визначення терміну «перевірка відповідності вогнезахисту», який застосовується в [3]. Відсутність нормативно-врегульованого значення даного терміну, призводить до його різностороннього трактування та спонукає виникнення колізій, що і чому має відповідати, та по яких критеріях це оцінюється.

Наступним важливим фактором, що впливає на роботу комісії є відсутність чітко визначених обов'язків та повноважень членів комісії, а також відсутність необхідного кворуму згідно якого може бути прийнято рішення. Дані прогалини призводять до суперечливих рішень серед учасників комісій, що унеможлиблює об'єктивну оцінку виконаних робіт в цілому.

Не менш важливим фактором, що негативно впливає на оцінку якості виконаних робіт по вогнезахисту є те, що в [3] визначено не коректні шляхи перевірки для вогнезахисного просочування. Зокрема для вогнезахисного просочення встановлено, що проводиться зовнішній огляд захисного покриття, на відсутність пропусків, рівномірність покриття. Даний захід реалізувати не можливо, оскільки більшість вогнезахисних засобів, що забезпечують просочування постачаються безбарвними, а додаткове забарвлення потребує додаткового фінансування, що замовляється вкрай рідко. Окремі вогнезахисні засоби мають забарвлення, проте ці забарвлення переважно червоного, оранжевого та зеленого кольорів, що при повторному

нанесені одним і тим же засобом візуально визначити без застосування спеціального обладнання неможливо.

Не ефективним є і встановлений шлях застосування експрес-методу для вогнезахисного просочування. Це зумовлено технічно низькою точністю та моральною застарілістю самого експрес-методу. Даний метод впроваджений в 1998 році та надає можливість визначити відповідність вогнезахисної деревини лише II-й групі вогнезахисту, при тому, що в існуючих нормативно-правових актах передбачено підтвердження I-ї групи вогнезахисту або інших критеріїв. Експрес-метод передбачає відбирання зразків з деревини, висушеної до повітряно-сухого стану, що реалізувати неможливо, оскільки зразки відбираються з конструкцій безпосередньо на об'єктах і в різні пори року, та при конкретній вологості, що є на момент відбору зразків. Також варто зауважити, що метод передбачає зрізання зразків товщиною до 1 мм. Зразки такої товщини зрізати з конструкцій, які експлуатуються десятиліттями та набули природньої твердості технічно надзвичайно складно. Окремо варто відзначити, що у більшості регламентів на вогнезахисні засоби для просочування згідно Таблиці 2, не вказано глибину, на яку проникає вогнезахисний засіб, тому зрізи зразків до 1 мм відбирати не об'єктивно.

Як уже зазначалось вище, в подальшому зразки піддаються впливу полум'я сірника впродовж 15 с, проте не вказано чітких критеріїв даного впливу: на яку відстань підносити зразок до полум'я; з якої сторони піддавати зразок впливу полум'я (зі сторони яка поверх просочувалась чи з внутрішньої сторони); в якому положенні має бути зразок та сірник по відношенню один до одного; час самостійного горіння і тління потрібно фіксувати разом чи розділяти на 2 окремих проміжки. Висновки за результатами експрес-методу робляться в залежності від того, чи зразки підтримують самостійне горіння та тління після видалення джерела вогню. Проте на сьогодні значна кількість сучасних вогнезахисних засобів, зокрема в основу яких входять фосфорні кислоти, має механізм вогнезахисту, що передбачає короткочасне горіння з подальшим виділенням негорючих газів, що його призупиняють.

За результатами роботи комісії з перевірки відповідності вогнезахисту оформляється Акт перевірки відповідності вогнезахисту. Найбільш суттєвим недоліком даного акту (по відношенню до перевірки відповідності вогнезахисного просочування), є те, що в ньому передбачається фіксація глибини вогнезахисного просочування (вимірювання якої не можливо реалізувати для деревини, без лабораторних умов) та не передбачена можливість фіксації даних отриманих за результатами застосування передбаченого експрес-методу.

Об'єктивним і коректним є метод визначення вогнезахисної здатності вогнезахисних просочувань для будівельних конструкцій з деревини, які було піддано вогнезахисному оброблянню способами поверхневого просочування передбачений в [2]. Проте висновки щодо температури самозаймання зразків отримані за результатами випробувань мають

порівнюються з значенням температури самозаймання, що наведено підприємством-виробником у технологічному регламенті, технічних умовах або результатах випробувань на відповідний вогнезахисний засіб, яких згідно Таблиці 2, в понад 93% випадках не вказано. Також варто зауважити, що в основному документі, що регламентує перевірку відповідності вогнезахисту [3] відсутнє посилання на [2], та не передбачено проведення лабораторних випробувань щодо визначення температури самозаймання. В Акті перевірки відповідності вогнезахисту також не передбачено можливості фіксації температури самозаймання.

Список використаних джерел

1. Гаврилюк А.Ф., Гайдук М.О., Дуленко Д.І. Дослідження впливу взаємозаміни вогнезахисного засобу на зниження показників вогнезахисної ефективності дерев'яних будівельних конструкцій. *Пожезна безпека*. № 39. С. 12–20.
2. ДСТУ-Н-П Б В.1.1-29:2010 Захист від пожежі. Вогнезахисне оброблення будівельних конструкцій. Загальні вимоги та методи контролювання [Чинний з 30.12.2010]. Київ : УкрНДІПБ МНС України, 2010. 9 с.
3. Правила з вогнезахисту : наказ МВС України від 26.12.2018 р. № 1064. База даних «Законодавство України» / ВР України. (дата звернення: 17.08.2021).
4. Пожежовибухонебезпечність речовин і матеріалів. Номенклатура показників і методи їхнього визначення. Класифікація : ДСТУ 8829:2019 [Чинний з 01.01.2020]. Київ : УкрНДНЦ, 2020. 75 с.

Галілей Яна Валеріївна,
здобувачка вищої освіти рівня магістр
спеціальності правоохоронна діяльність (1 курс)
Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Гребененко Ірина Олександрівна,
викладач кафедри загальноправових дисциплін
Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
ORCID ID: 0009-0006-2987-6729

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Умови прямого воєнного конфлікту роблять інформацію ключовим інструментом для досягнення перемоги над загарбниками. Ефективна державна інформаційна політика може сприяти тактичним, оперативним і стратегічним успіхам. В останні кілька років в Україні спостерігається значне зростання кількості кіберзагроз, спрямованих на об'єкти критичної інфраструктури, спричинене їх інтеграцією з інформаційними технологіями. На жаль, зі зростанням кількості користувачів у мережі відбувається неминуче зростання кібератак та їх варіативності.

У ситуації, коли кожен може бути джерелом інформації та впливовою фігурою в суспільній думці, поширення інформації не завжди відповідає національним потребам безпеки.

Нині немає єдиного визначення інформації, як наукового терміна. З погляду різних галузей знання, це поняття описується своїм специфічним набором ознак. Як зазначає Котерлін І.Б. «у контексті інформаційної безпеки термін "загроза" вказує на можливість негативного впливу на будь-кого або будь-що у сфері обробки інформації» [1, с. 152].

У зв'язку з масовою інформатизацією сучасного суспільства все більшої актуальності набуває знання морально-етичних норм та правових засад використання засобів нових інформаційних технологій у повсякденній практичній діяльності. Важливо визначити та дослідити таке юридичне поняття та актуальну загрозу інформаційної безпеки, як «кіберзлочинність». Протягом останніх десятиліть у різних регіонах були використані різні підходи до міжнародно-правового регулювання боротьби з кіберзлочинністю, і були укладені відповідні міжнародні угоди регіонального характеру. Однак в міжнародному праві відсутній єдиний підхід до тлумачення терміну «кіберзлочинність». Питання концептуально-категоріального апарату є одним із важливих пунктів у міжнародних договорах.

У 2020 році була прийнята нова редакція «Стратегії національної безпеки України» з підзаголовком «Безпека людини - безпека країни». Згідно з цією стратегією, одними з пріоритетів забезпечення національної безпеки є